

Acc.nr. Uppr.nr,
Birger Andersson, Sk Albo hd

Cissas far kokade åt djuren före utsläppningen i vårbetet sot
salt och malt i en gryta tills smeten var svedd. sedan gav han
varje djur tre nävar av blandningen och såde för var gång:

Sot, salt, malt in,

måsuen å solskod å allt ont ut igen

i Guds den heliges namn.

Mor Cissa skulle en gång som barn hålla fatet med smeten åt ho-
nom, medan han gav korna och läste över dem. hon kunde inte låta
bli att skratta för hennes far talade med en sån konsti röst. Då
blev gubben så förtretad att han satte fatet med smeten över hu-

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

149

149.

vadet på henne, så att hon knappt kunde bli ren igen.

482

Folkminnesarkivet, Lund

150

150

482

482

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson, Sk Albo hd

Jag hade en ko som skulle kalva. Jag fodrade henne med rovor. En gång hann jag inte lägga dem till henne utan kastade in dem i båset. Då slog en rova henne i huvudet så att hon blev rädd. När hon skulle kalva, kunde vi inte få ut kalven, för han hade en stor kula i pannan, och vi fick skicka efter veterinären, som stack hål på kulan, så att varet kom ut, och så kunde kon kalva.

151

157

Folkminnesarkivet, Lund

482

Aco.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

Mathias med gäsägget.-----Gässen börja värpa. (24. Febr.)

152 152

Folkminnesarkivet, Lund

482

Acc.nr. Uppt.nr,
Birger Andersson, Sk Albo hd

Svinabengten.----Nu skulle svinen "fö si selva."

Acc.nr. Uppt.nr,
Birger Andersson, Sk Albo hd

En grannkvinna till C:s mor brukade göra korstecknet över tullen (stången i kärnan) med tre brinnande svavelstickor, vilka hon sedan lade under botten på kärnan, där de fick ligga tills smöret var färdigt.

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson,

Sk Albo hd

482

Det var "oskickeligt" att äta av djuret, samma dag det slaktats.

Det första man fick äta av var pölsan. Sedan kunde man använda flottet och "grevarna" och sedan köttet.

Slaktegille förekom ej i egentlig bemärkelse, men före slakten bjöds de som skulle utföra den på bränvin, för att de skulle få mod. "Och efter slakten bjöds "slakte"supen. Medhjälparna fick sedan smakbitar av slaktprodukterna.---Däremot var det ej vanligt att sända till prästen.

Bland slaktprodukterna räknades också, plocketalg, körtlar som måste plockas av. De stora anhopningarna kallades stortalg. Till plocketalgen hörde bl.a. fettet på svinfötterna.

Acc.nr.	Uppt.nr.
Birger Andersson,	Sk Alb o hd

Köttslamsor, djurets huvud, levern m.m. sönderkarvades och lades i en tunna med saltlake, krydd- och starkpeppar.---Några hemmaodlade kryddor användes ej.

Folkminnesarkivet, Lund

156.
156

482 .

482

Acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

När mannen sådde lin, borde moren komma ut å hälsa på honom på
fältet, och då vara klädd i helgdagskläder och ha ett rent för-
kläde. Då skulle "linnet" (linet) bliva "rent" (från ogräs)

482 15/57

Folkminnesarkivet, Lund

482

Acc.nr.	Uppt.nr.
Birger Andersson,	Sk Albo hd

Man skulle gödsla i nedan så skulle torbaggarna försvinna.

Folkminnesarkivet, Lund

482

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson,

Sk Albo hd

När en ko skulle mjölkas första gången efter det hon kalvat, skulle man lägga en gnisten och en sax i stävan, och låta den ligga kvar under mjölkningen, för att skydda kon mot sjukdomar.

s. 159/59

482

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr. 482.

Uppt.nr.

Sirger Andersson,

Sk Albo hd

St Olof br år 1927

Om någon ny skulle hjälpa till vid tröskningen, brukade de andra fråga honom, om han ville se lokatten och som svar klämma honom om halsen med plejlen.

160/60.

Folkminnesarkivet, Lund

482.

Acc.nr. Uppt.nr,
Birger Andersson, Sk Albo hd

482

Det som bär frukt ovan jord, skall sås eller sättas i spätt
ny.-----Det som bär frukt under jord skall
sås i nedan.

Folkminnesarkivet, Lund

16/6/

482

Acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

482

Kornet skall sås när körnet blommar(nyponbusken.)

16262.

482.

Folkminnesarkivet, Lund

Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

482

Havren skall sås när bögen(boken) slår ut.

Acc.nr. Uppt.nr,
Birger Andersson, Sk Albo hd

482

Det kunde hända att man inte kunde tröska den närmaste tiden efter inbärgningen.--För att då skaffa säd till den nödvändigaste bakningen "knappade" man så mycket säd man behövde för tillfället.-----På gården stod en bock försedd med träkant vid ena sidan.Mot denna slog man en halmknippa,så att kornen ramlade ner på bocken,varefter de rensades och maldes för hand.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

164 164.

482

För att där aldrig skulle bli träta i huset skulle man
slå salt vatten på elden jul-nyårs-och trettondags-afton
Om någon trätte i huset skulle någon annan tigande hälla
salt vatten på elden, så blevo de trätande goda vänner i-
gen.

165 165

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

482

Midsommarafton skulle man breda en lase(klut) över dens
grav som dött först under året. Den dag som samlade sig
på lasen botade skäver, utslätt o.d.

Folkminnesarkivet, Lund

482

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson, Sk Albo hd

Vid midsommar skulle man plocka blommer till rökelse, antalet
och sorterna voro av underordnad betydelse, men särskildt kraf-
tig var Sante hansörten(Sankt Hans,) Midsommarblomstret.

Folkminnesarkivet, Lund

167

167.

482

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson, Sk Albo hd

Majstång förekom ej i St. Olof, men mor Cissa hade hört om en
majstång på Kronovall.

168 / 68.

Folkminnesarkivet, Lund

482

Acc.nr.	Uppt.nr.
Birger Andersson,	Sk Alb o hd

Likaledes var fisteln infårklöven förbjuden. Barnet kunde då få
fistel.

Folkminnesarkivet, Lund

109/69.

482

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson, Sk Albo hd

St. Olaf socken

Innan solen gått upp efter natten till skärtorsdag, skulle man taga en kvast och sopa från vråna och mot dörren sägande:

"Jag fejlar ut rätter och möss

till den stan där de baker

skärtorsdag."

Då skulle man bli av med snyltdjuren.

170 / 70.

Folkminnesarkivet, Lund

482

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson,

Sk Albo hd

St. Oluf Sn

Skärtorsdagsnatten reste häxorna till Blåkulla, antingen de ville eller inte. Var Blåkulla låg visste mor C ej, men häxor kunne man känna igen på att di hade ett svart märke på läppen.

Folkminnegarkivet, Lund

171 171

482

Acc.nr.

Uppt.nr.

Er Andersson,

Sk Albo hd

St. Olof

Långfredag borde man fasta, det hjälpte mot varjehanda sjukdomar.

172/72.

Folkminnesarkivet, Lund

482

Acc.nr,

Uppt.nr,

Björger Andersson,

Sk Albo hd

St Olav

Dagarna i dyrmelveckan(påskveckan)voro.

Blå måndag

Fede tisdag

Ask onsdag

Skär torsdag

Lång fredag

Påsklördag.

*(felaktigt: här vara dyrmelveckan
askoned tillhör fastlagsveckan)*

173/73.

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr. 482

Uppt.nr. 179

acc 482

Mynt
Birger Andersson,

Sk Albo hd

St Olaf nr.

år 1927

Trettondagsafton brukade ungdomen kläda ut sig till julaspöken.

Pågarna klädde sig till töser och tvärtom. Töserna skaffade sig också mustascher och skägg, som passade till dräkten. Man svärtade sig också i ansiktet för att bli oigenkänlig. Man gick sedan från gård till gård och dansade och lekte.

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson,

Sk Albo hd

St. Olaf.

482

På Knutsdagen kördes julen ut: man slog med en repstump med knut på, på stugdörrarna hos grannarna.

Eller kastade man in en bränneknuta genom dörren. Vid den brukade vara fäst ett brev med lydelsen:

"Här kommer Knut och kär julen ut och skam den som låter honom stanna över natten och så skall han vandra till han sin rätte ägare finner!"

Man skulle inte heller låta knutan och brevet stanna utan ~~läta~~ sända det till nästa gård.

175/75.

Folkminnesarkivet, Lund

482

acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson,

Sk Alb o hd

F.o m..juldagen kunde man tolv dagar framåt bestämma väderleken
för nästkommande årets tolv månader.-----Juldagen motsvarade
januari, annandagen februari o.s.v.

Folkminnesarkivet, Lund

176 176

482

Acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

Nyårsnatten skulle man ruska på en gren av varje fruktträd, så
fick det god frukt.

Acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

482

Julfirandet i egetlig bemärkelse tog slut med juldagen.

Julattan(afton) och juladan,
har vi så gott vi ville ha,
men annandag jul
gömmar mor sitt goa sul(sovel)

178 178.

Folkminnesarkivet, Lund

482

Acc.nr.	Uppt.nr.
Birger Andersson,	Sk Albo hd

På julbordet stodo två hemstäpta ljus, ett vid fars "boränne" och ett vid mors. Dens ljus som brunnit minst ~~ned~~ under julaftonen, skulle leva längst av de två.

Folkminnesarkivet,Lund

179
179

482

Acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

Lille julaften firades ej särskilt. Dock åt man då moljebrö:
under dagens lopp hade man kokat åtskilligt av julmaten, ock
på kvällen bjöds alla i stugan på brödsvisor, doppade i spadet
Man åt moljebröt inne i stuan. Det serverades utan ceremonier
på ett vanligt fat.

Folkminnesarkivet, Lund

482

180.

180

Acc.nr.

Uppt.nr.

482

Birger Andersson, Sk Albo hd

Skärtorsdagskväll ritade C:s far ett vitt kors över alla stall-
dörrar för att djuren inte skulle bli fördärvade den natten.